

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A kegyelet ünnepei

Budapest, május 30.

Az Andrássy-ut palotái közé ékelt pásziton a déli napfény tüzelő hevében leplezték le vasárnap Irányi Dánielnek, a parlamenti küzdelem kristálytisztá alakjának művészi emléket és negyedórával később a parlament káprázatos fényű palotájában lehullott a takaró Steindl Imre ércvonásairól, aki e remekműben az egységes magyar állam hatalmának szimbolusát, a magyar művészetnek dicsőségét emelte a nemzetnek.

Irányi Dániel pályáját is, Steindl Imrét is az eszménység szent fanatizmusa ragyogta be, a kor valózó áramlataival nem törődve, haladt mindakettő a maga jelölte útján, mert mindketten rendületlenül hittek azoknak a tiszta eszméknek igazságában, amelyekért vert névres szívük az utolsó dobbanásig. Volt életükben még egy közös vonás: a félreértés és gáncs a kishitűek részéről, akik sokáig megmosolyogták Irányi Dániel igaz páthosát, ünnepies modorát és állhatatosan leszavazták prófétai ihlettséggel hirdetett eszméit; ezek sárral dobálták a nagy építőmesternek utolsó és leghatalmasabb alkotását is. De Irányi Dániel pályája mégis szerencsésebb volt, mert még megérhette, hogy az egész képviselőház elfogadta azt az indítványát, mely előhírnöke lett nemes ideáljai közeli megvalósulásának. Mindenkitől példánykép gyanánt tisztelve halt meg és képviselőtársai pártkülönbség nélkül örökítették meg

emlékét kint a temetőben és most bent az élők városában.

Steindl pályája a szenvedések kalváriáján át ért el a befejezéshez és fájdalom már csak emlékének áldozhat a késő elismerés. Már készen állott mesterműve, amelynek tervezése alatt teste összeroskadt, amikor a rágalom minden művészt, minden szépet leszedett a világraszóló alkotásról. A külföldnek kellett idejönnie, hogy igazságot szolgáltasson a magyar mesterek, de Steindl Imre akkor már csöndesen pihent és nem hallhatta igazságos bírálót. Valóban kötelességet teljesítettek pályatársai és azok, akik közelről látták erejének pusztulását a husz éves munka alatt, hogy emléket állítottak neki a büszke csarnokban.

Irányi Dániel szobra.

Az Andrássy-utól jobbra, a Gyár-utca felől kihasított kis parkban ma délelőtt leplezték le Irányi Dánielnek, az ideális gondolkodású lelkes hazafinak, Pestváros egykori követének szobrát. A szobor mása annak a művészi emlékeknek, amely a kerepesi-temetőben emelkedik a függetlenségi eszmék rendíthetetlen bajnokának sírja fölött, csak a gyászoló nőalakot ezuttal márványba véste a művész Kallós Ede, még jobban emelve a szobor hatását.

Délelőtt 11 óráját gyülekezett a meghívott serege, míg a park körül már jóval előbb lefoglalt minden helyet a főváros kegyeletes közönsége. A kormányt gróf Tisza István miniszterelnök és Berzeviczy kultuszminiszter képviselték az ünnepélyen, ott voltak még Perczel Dezso házelnök, Márkus József főpolgármester, a szoborbizottság tagjai, a függetlenségi párti képviselők Thaly Kálmán vezetése alatt, Chorin Ferenc, Glück Frigyes, dr. Havass Rezső, Ale-

xander Bernát, Singer Zsigmond, Matuska Alajos alpolgármester stb.

Az ünnepi beszédet a szoborbizottság megbízásából Neményi Ambrus országgyűlési képviselő tartotta.

Röviden vázolta a szobornak keletkezését, aztán köszönetet mondott Békés városának, hogy lemondva a maga jogáról, hozzájárult ahhoz, hogy ez a művészi emlék is hadd ékesítse a fővárost. A főváros a szobor helyét felajánlotta leggyönyörűbb terét, de a szoborbizottság ezt az igénytelen szűk utcát választotta, amely az Andrássy-ut tőzomszédságában mintha csak két különböző világot kötne össze. Amott a munkásnép, emitt a mulató nép, azt kérde tőlünk: — Mit keres az eszméknek csöndes embere e zajos környezetben? A szónok azzal válaszol a kérdésre, hogy Irányi Dánielnek van mondani valója mindegyik világ számára. Ha az arc mosolyogni tudna, odafordulna a fényes utcafor felé, hogy legyen az a szép város a világhosszúknak, a nemes izlésnek és a társadalmi igazságnak városa, a munkások városa felé fordulva pedig azt mondaná, hogy „ebben a városrészen alapítottam meg az első népoktatási kört, hogy terjedjen a megelégedés és műveltség a nép közt.” És hirdetni fogja a szobor, hogy Budapest európai várossá akkor lett, amikor magyar várossá avatták, hogy nem mecénások tették nagygyá, hanem a magyar nemzeti gondolat munkásainak verejtéke, elméje és szent fanatizmusa, minden, ami e városban erő és alkotás, az egyedül a magyarság forrásából fakadt. Nyugodtan adja át a bizottság a szobrot Budapest hatóságának, de Budapest népének is, mert tudja, hogy azt híven meg fogja őrizni és vele együtt azokat az eszméket is, melyek Irányi Dániel lelkét hevítették.

Vajha azon vágyak, amelyek Irányi Dániel lelkében éltek egy virágzó hazáról, mely szabadon, bücsen és boldogan intézi sorsát; egy egységes nemzetéről, melynek fiai vetélkednek a haza szolgálatában, a jog tisztelőiben és a szabadság megbecsülésében; egy hatalmas társadalomról és egy nagylelkű és haladó fővárosról; vajha ezek a vágyak örökké élnek e városban. Akkor is, mikor majdan porrá és hamuvá lettünk valamennyien, akik e szobrot ma körülálljuk. Akkor is, mikor majdan az enyészet rátette már kezét magára e szoborra is.

Mesterünknek, barátunknak, a magyar de-

TÁRCA

A teáskanna.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: Alfred of Hedenstjerna.

Björkné finom panziójában jó jövedelmű urak, azonkívül jómódu kisasszonyok vannak, akik azért jöttek Stockholmba, hogy bizonyos szakokban kiképeztessék magukat; van ott végül két könyvelőkisasszony, kintinó fizetéssel.

A kisasszonyok ott is laknak, az urak legtöbbször csak ebédre jár, némelyek reggelit is kapnak és ketten vacsorát is.

Az egyik Borgencrona, az erdésznevendék, akinek szerény módja miatt szörnyen bajos ilyen drága helyen élni. Egyik ismerőse, aki nem tudta, mennyire szerények az ő eszközei, ajánlotta neki ezt a helyet. Mikor aztán megtudta, hogy milyen drága itten minden, akkor már nem mert visszavonulni. És azt is megtudta, hogy ebédnél csak fekete kabátban szabad megjelenni.

Az erdésznevendék, aki ugyancsak nem ügyes az érintkezésben, mindenképpen leplegetni igyekszik azokat a nehézségeket, amelyeket a drágaság okoz neki. Mert Björkné Astrid kisasszony szép sötét szeméből a sugárzó pillantások szívében találják s ő rö-

tön beleszeret a leányba. Borgencrona meghajlik és így szól Björknéhez:

— Engedelmet kérek arra, hogy az ebédekben is résztvehessek!

— Ó igen, bizonyára, nagyon szívesen — mondja az asszony meleg hangon.

Borgencrona még jobban összehzza magát, egyéb kiadásait még jobban megszorítja, de azért mégis adósságba kellett már vernie magát. Egyetlen öröme az, ha beletekintve Astrid kisasszony szemébe, amely csöndesen nyugszik rajta, boldognak érezheti magát.

Az erdésznevendék nem az egyetlen az ő, Astrid iránt táplált szerelmes érzelmeivel, éppen csak a legnaivabb. A többi finom ur is bálmulja, vagy szereti is, de okosan és nem házasságra való tekintettel.

Astrid, mint a panzio tulajdonosnőjének a leánya, kötelességének tartja, hogy a kisasszonyok iránt barátságos, az urakkal szemben kissé tartózkodó legyen. De ezek nem bánják, éppen mert olyan nagyon szép Astrid kisasszony.

* * *

Astrid kisasszony születésnapja közeledik.

Mindenki tudatában van e nap fontosságának az erdésznevendék észreveszi, hogy az urak nagy ajándékokra készülődnek. Szerelme és takarékosága heves küzdelmet folytat a szívében s végül elhatá-

rozza, hogy porcellán teáskannát vesz az ünnepeltnék.

Az erdésznevendék csaknem komikus hatást kelt a teáskannájával. De azért Björkné mégis így szól:

— Nagyon örülök s reményelem, hogy Astrid kölcsön fogja adni nekem.

Astrid ezt mondja:

— Nagyon csinos s őszintén köszönöm önnek a meglepetést.

És ajkán bübajos mosoly jelenik meg. Az urak ékes szavak kíséretében virágbokrékat, a kisasszonyok édességekkel teli dobozokat nyújtanak át s megölelik, megcsókolják Astridet.

Vacsora után, amikor a eseléd az asztalt letakarítja, a teáskanna a földre esik.

Néhány héttel később Björkné, amikor éppen jövedvében van, ezt mondja az erdésznevendéknek:

— A teáskanna csak egy kicsit tört el. Elteszszük s talán még össze is lehet ragasztani.

Az ebédlő-társaság némely napokon egybegyűl vacsora után Björknéknél. Akkor az ebédlőteremben táncolnak is. Az urak, akik megjelennek, nagyon sokat szeretnek táncolni Astriddal.

Az erdésznevendék csöndesen figyelni Astridet és a féltékenység kínjait szenved. Elutazása előtt udvarias hangon így szól Björknéhez:

— Köszönöm szíves jóságát s ha me-

mokrácia mintaképének szobrát, nevét és tanítását ilyen óhajjal és ezzel a bizalommal adjuk át Budapest hatóságának és népének. Örizzék úgy, mint a maguk becsületét!

Lelek éljenzés zugott föl az emelkedett szellemű szobrára, mire *Matuska* Lajos polgármester szónokolt. Elmondta, hogy a főváros polgársága hálaérzettel gondol Irányi Dánielre és az ő nyomdokain kíván haladni és eszméit, tanításait követni. Közönetet mondott a szoborbizottságnak az ajándékait és átvette a szobrot azzal a fogadalmmal, hogy azt kegyelettel fogják gondozni s mint a maguk becsületét őrizni.

Azán *Komjáthy* ünnepelte a függetlenségi párt nevében *Irányi* emléket, akit haláporában is vezérének tart a párt, *Illés* Bálint elmondta lendülettel ódáját, *Taksonyi* József az Irányi-asztaltársaság hódolatát, *Kecskeméthy* Ferenc pedig Békés város érzelmeit tolmácsolta. Beszéltek még *Lukács* János a függetlenségi párttagok nevében, *Gyulay* Béla pedig a népoktatási kör nevében.

Az ünnepség ezzel véget ért és mindenki a szobor közelébe iparkodott és gyönyörködött a művészi alkotásban. A koszorúk közt van az országos szabadalvópárté is, a képviselőház koszoruja megkészt, csak holnap fogják letenni.

Steindl Imre emléke.

Lélekemelő szép ünnep színhelye volt vasárnap délelő az országház díszlépcső-esernoka. Leleplezték *Steindl* Imre mellszobrát és emléktábláját, melyet az országház-építési végrehajtó-bizottság, illetve a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület állított a nagy mesternek. A lépcső-esernokban, hol a képviselőház egyenruhás szolgáló állottak őrséget, tízenegy órák kezdték gyülekezni az előkelőségek, akiknek sorai bábó voltak: *Berzevich* Albert, *Hieronymy* Károly, *Tallian* Béla, *Plósz* Sándor miniszterek, *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke, báró *Eötvös* Loránd, az Akadémia elnöke, *Hauszmann* Alajos, a műegyetem rektora az egész tanártestület élén, *Kun Gyula* tanácsnok, az Országház-építési végrehajtó-bizottság tagjai élükön *Tarkovich* államtitkárral és *Steindl* munkatársaival, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet tagjai élükön *Hieronymy* miniszterrel, mint elnökkel, a Magyar Építőművészek Szövetsége képviselőjében *Quittner* Zsigmond mester, a festők és szobrászok nagy számmal, a képviselőház sok tagja stb. Külön emelvényen foglalt helyet *Steindl* Imre özvegye, fia, leánya és veje *Horváth* Béla, *Esztergom* megye főispánja. Az ünnep fél-tizenkettőkor kezdődött a műegyetemi ifju-

gint *Stockholm*ba kerülők, bátor leszek önként meglátogatni.

Az erdőszőlővendékből vadász-mester lesz. Meglátogatja *Björk*eket, valahányszor *Stockholm*ba kerül. Karácsonykor, újévkor és születésnapok alkalmából üdvözlő sorokat küld nekik, apróbb ajándékokat is hoz nekik és meghívja őket a színházba. Néha ott is lakik a panzióban és diszvendégnek tekintik.

Szive még mindig tele van szerelmmel *Astrid* iránt, de még nem merné feleségül venni, mert adósságai vannak még. Önérzete meglehetősen kifejlődött és nemesi koronákat és monogramokat himeztet a zsebkendőibe.

Két évvel később fővadászmester lesz s néhány területében lévő nagyobb birtoknak erdőgazgatóságával is megbízzák, amivel igen szép lakás is jár.

Kifizeti minden adósságát és *Stockholm*ba utazik megint.

*Björk*eket két kis szobás lakásban találja, nincs már panziójuk.

Björkné szomorú hangon mondja:

— Minden úgy megdrágult, hogy a panzió már semmit sem jövedelmezett.

Mivel pedig *Björkné* nyugdíja és a panzió berendezésének az elárverezéséből kikerült összeg nem elegendő, egy kézi-

ság énekharának himnuszával, mely után *Tarkovich* József államtitkár, a végrehajtó-bizottság elnöke szép beszédben mondta el, hogy a bizottság halála jeléül elhelyezte a csarnok fülkéjében *Steindl* mellszobrát. Erre lehullt a takaró a szoborról és *Ney* Béla, a nagy mester munkatársa magasszárnyalású emlékbeszédben méltatta *Steindl* pályájának művészettörténeti jelentőségét.

Azután *Hieronymy* Károly kereskedelmi miniszter a mérnök és építész-egylet elnöke szólalt föl és leleplezte az építész-egyesület emléktábláját.

Elmondta, hogy a mai ünnepély igazságot kíván szolgáltatni a zseniális művész-építésznek. *Steindl* utolsó és egyúttal legnagyobb alkotása volt a palota s amikor annak építését hosszú évek fáradságos munkájával befejezte, földi pályafutásának is végéhez ért és vajmi csekély része volt az elismerésben, melyet meggyőződése szerint, az utókor neki bőven fog juttatni; mert az utókor mindig meghálálja azoknak a kimagasló férfiaknak munkásságát, akik nemzet kultúrájának kifejezői és egyúttal gyarapítói is; és *Steindl* Imrét az utókor ezek sorába fogja helyezni.

Az emléktábla a mellszoborral szemben van a falba illesztve és felirata a következő: *Steindl Imre építésznek, az országháza mesterének — a Magyar Mérnök és Építész Egylet. 1904.*

Az emléktábla leleplezése után a műegyetemi ifjuság a Szózatot énekelte, mire a kegyelettel szép ünnep véget ért.

Gróf *Apponyi* Albert Eberhardról, az országházi építési végrehajtó-bizottság elnökéhez intézett levelében mély sajnálatát fejezte ki, hogy az ünnepélyen személyesen meg nem jelenhet. „de” — így folytatja levelében, — „mint aki házelnöki minőségemben, az épületet a mester kezéből átvettem és a szobornak elhelyezéséhez hozzájárultam, a távolban is kegyelettel emlékszem meg arról a nagy művészről, aki hazánkat az építészeti e remekével megajándékozta.

BELFÖLD

A szegedi választás. A szegedi II. kerületi választás közvetlen küszöbén még egy nagy gyűlést tartott ma a szabadalvópárt dr. *Rósa* Izsó elnöke alatt. *Rónay* Jenő jelöltjének támogatására ez alkalomból a szabadalvópárt több tagja rándult le Szegedre: *Mikszáth* Kálmán, *Mandel* Pál, *Kresmarik* János, *Latinovics* Géza, *Novák* József, *Rónay* János és *Rónay* Ernő. A pályaudvaron a párt

munkát értékesítő egyesületnek kell dolgozniok.

Nagyon barátságosak hozzá, melegen megszorítják az ő kedves barátjuknak a kezét és vacsorára és teára hívják meg.

A teát a születésnapjában kánában szolgálgják fel, amelyet olyan jól ragasztottak össze, hogy a törések helye alig látszik.

— Hűségesen megőrizték, mint kedves emléket, amikor a holmink legnagyobb részét elárverezték — mondja *Björkné* meleg hangon.

— Én még arra a napra is nagyon jól emlékszem, amikor kaptam. Olyan boldog voltam akkor!

Ezt *Astrid* mondja és bensőséggel néz rá.

Borgenerona nem olyan naiv már. Meg akarja tehát mutatni neki, hogy szereti s derekára teszi a karját.

Az anya föláll és gyorsan a másik szobába megy át.

— Szeretlek azóta, hogy sugárzó szemedet és búbajos szépségedet megláttam, de csak akkor akartalak megkérni, amikor már szép otthon teremthetek és mindent megadhatok neked, amit csak kívánsz.

A keblére szorítja és megcsókolja.

Astrid pedig ezt sugja neki:

— Mindig sóvárogva gondoltam rád... És odaadással simul hozzá.

elnöksége üdvözölte a vendégeket, akiknek tiszteltére déli egy órákor társasbéd volt. A délutáni pártgyűlést dr. *Rósa* Izsó elnök nyitván meg, mire *Palócz* László fejtegette a szabadalvú párt elveit, kiemelve, hogy Szegeden nem politikai küzdelem folyik, hanem csakis az egyéni érvényesülés küzdelme. Azután *Mikszáth* Kálmán beszélt az egybegyűltekhez.

Arról beszélt előbb, hogy Szegeden nem közönséges választás lesz, mert egy új párt innen akarja nyerni az erkölcsi bizonyítványt, hogy ki kell-e a porodra állania. Csakhogy Szegeden nem szabad játszani hamis jelszavakkal. Hiszen a szónok is akarja az önálló vámtérületet, és képzeli-e, hogy ő, ki a nemzeti kultúrát már harminc év óta szolgálja, aki csak az egy magyar nyelvet tudja, hogy ő nem akarja a nemzeti nyelvet a hadseregben? Ő is akarja, *Tisza* István is akarja, és ha lehetséges lesz, megcsinálják. Vagy *Bánffy* talán megcsinálják, ha nem lehetséges? Nem kellene Szegeden kapacitációk, van ennek a városnak már egy utja. Itt van a háta megett egy leleplezendő szobor (gróf *Tisza* Lajos szobra). Egy *Tisza* ez, aki ennek a városnak élt, aki azt nagygyá tette. Az ő politikájának folytatása a *Tisza* István politikája. Ne higgyék, hogy *Tisza* István győzött a lezajlott harcokban, az öreg *Tisza* Kálmán győzött és a régi rend. A gondviselés előrelátja azokat a dolgokat, amikre szüksége van. Az, hogy *Tisza* István van a miniszterelnöki széken, szinte gondviselészerű. Hogy egy kemény embert tettek oda, bizonyítja, hogy Magyarországra nehéz napok várnak. Itt voltak már a jelek: apró momentumok, amelyek mutatják a dezlált állapotot s hogy az a férfi helyén van ott. Azt tartom, hogy az utolsó gyertya ez, amely világít. Ha ez is elfogy, nem tudom, mi vár ránk polgárookra. Lesz-e liberális politika? Lehet, bakafiatoskodhatnak ez ellen a főurak, oligarchák és a demagógok is, de a polgárok nem, mert ennek ez a meleg levegője. Ével lett nagygyá Szeged. Élteni barátját, *Rónay* Jenőt. (Élénk éljenzés.)

Kólay Pál és *Kresmarik* János felszólalása után *Mandel* Pál szót a választókhoz. Soká tántoríthatatlan híve volt *Bánffy*nak és sajnálta bukását, de a politika nem érzelmi dolog és lelkesedéssel csatlakozott *Tisza* Istvánhoz, kinek jellemzésére legnagyobb dicséretül azt mondja, hogy magyar. Azután bírálja *Bánffy* politikai szereplését és programját. A programból a nemzeti eszme előmozdítását minden magyar ember programjának vallja és elsősorban gróf *Tisza* István, aki miniszterelnöksége alatt többet tett e téren, mint minden elődje, ideaszámítva még salát edesatyjának kormányzását is. Az önálló vámtérületért a szónok nem rajong és aggodalommal tölti el mint mezőgazdát az eszme érdekében való izgatás. Végül a párt jelöltje és *Rósa* Izsó elnök buzdították kitartásra a szabadalvú választókat. Este a *Tisza*-szülőbani lakoma volt.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

A kínscsi csata.

Tokio, május 29.

Azt hiszik, hogy a *Kínscsi* mellett megvert orosz csapatok parancsnoka *Stössel* tábornok volt és hogy *Kínscsi* védelmezői *Port-Arthur* helyőrségének főresztét alkották. Az oroszok veszteségét 2000 emberre, a japánok veszteségét 3500 emberre teszik. A zsákmányul ejtett orosz ágyuk számáról most azt mondják, hogy több mint huszat foglaltak el.

Washington, május 29.

Japánból érkezett távirati jelentések kiemelik a japáni lőpor rettentés erejét, amelynek készítésénél a titok. Az ezen lőporral töltött lövedékek felrobbanása csodalkozásba ejtette az amerikai katonai attasét. A leg-erősebb páncélokat áttörő lövedékek, bár csak kismennyiségű lőpor volt bennük, számtalan hegyes darabba szakadtak szét, amelyek oly erővel röpülnek szanaszét, hogy mindent, ami utjukban áll, szétrombolnak.

Uchomszkiét kivégezték.

Berlin, május 29.

Pétervárról jelentik, hogy *Uchomszki*

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(13)

Hildegard némán ült a fogat sarkában, a bácsi kérdészködésére fejfájást emlegetett, Warnowné pedig intett a férjének, hogy ne faggassa tovább. Hildegard tehát zavartalanul mélyedhetett el gondolataiba. Mi is birta rá voltaképpen arra, hogy elhatározását megmátsítsa és mégis elmenjen az ünnepségekre? Hirtelen támadt fel benne az a vágy, hogy Györggyel találkozzék, egy tisztességes embert lásson, vele beszélgesse. Maga sem tudja, hogyan kezd majd, de hirtelen szilárd lett benne az elhatározás, hogy már ma így szól hozzá: Forduljon figyelmelem máshoz, aki méltóbb önre, mint én. Mielőtt tovább fogadná el a hódolatát, a családjáról és a bátyjáról akart beszélni neki. Ha aztán mégis válogatott szeretetreméltósággal bánik majd vele és megkéri a kezét, akkor nem tartja majd magát bűnösnek, akkor nyíltan és szabadon nézhet a szemébe.

— Hát szállj ki már végre!

Hildegard fölriadt, lehunyt szemmel ült ott, észre sem vette, hogy a portás már rég kinyitotta a kocsiját. A többiek után ment és negyedórával később a nagy elfogadótermekbe lépett, amelyekben fényes társaság gyűlt egybe. Szakadatlan köszöngetés, folytonos kézfogás, örökös tudakozódás az egymás hogylétéről és hogy milyen szórakozással töltötték az utóbbi napokat. És feszült várakozással pillantottak mindig a bejárat felé, az udvart várták. És, bár nem valottak be egymásnak, mindegyikük lázban égett az izgatottságtól, vajjon-ó felsége észreveszi-e, megszólítja-e s kézzorítással kintüti-e. Mindenki remélte ezt a kintüti-tést a maga számára, senki sem kívánta a másikat, mindenki azt kívánta alattomban, hogy a teremben az egyetlen legyen, akit a király biztosan észrevesz.

György ott állott Hildegard mellett, aki észrevette, hogyan kereste őt a fiatal tiszt, mégis remélte, hogy kikerülheti, de magas alakja megkönnyítette Györgynek, hogy el ne veszítse a szeme elől. Hildegard látszólag meg volt lepette, amikor György hirtelen köszöntötte, de világosan látta a szeméből, hogy keresztüllátott rajta, s György minden bővebb bevezetés nélkül így szólította meg:

— Haragszik rám valamiért, baronessz? A leány nyíltan, becsületesen nézett rá:

— Nem, hadnagy ur.

Öröm villant meg György arcán:

— Ez megnyugtatta. — És egy kis szünet után így folytatta: — Ön az imént került. Kellemetlen önre nézve valamilyen okból, ha ön mellett állók?

Megint nyílt pillantás sugárzott feléje a leány szeméből:

— Éppenséggel nem, hadi. agy ur. — És kissé habozva tette hozzá: — Asztalhoz vezet majd aztán?

Azt akarta mondani: valami beszélni valóm lesz majd önrel, de mégsem mondta ki ezeket a szavakat.

György meghajolt.

— Ha talán a tolongásban elvetődniek egymástól, baronessz, akkor ezen a helyen találkozzunk majd újra, ha nincs ellenére.

Hildegard bólintott beleegyezése jeléül és kissé visszahúzódt, mert ebben a pillanatban jelentek az udvar megérkezését. Titokzatos csend uralkodott, a zürzavar elült, minden szem a királyra irányult, aki most a terembe lépett és barátságosan mosolyogva ment végig a mélyen meghajlott vendégek sora között. Itt-ott megállott és nyájasan beszélgetett, vagy egyes vendégekkel kezelt fogott és aki ebben a kintüti-tésben részesült, azt a többiek csaknem megölték a tekintetükkel.

És ő felsége egyetlennek csak György előtt állott meg.

— Ah, nini, kedves Winkler, hogy van?

Nagyon érdekes hírt kaptam már édesapjától, a legközelebbi időben személyes előterjesztést várok tőle s egyszer majd nálam ebédel ön az édesapjával.

György ráhajolt királyának a kezére, hogy megcsókolja, de akkor már Hildegardot is megpillantotta ő felsége és őt is barátságosan mosolylyal üdvözölte.

— Hát még mindig elcsavarja tisztjeimre a fejét, baronessz? — kérdezte tréfálkozva. — Persze, aki olyan szép, mint ön, annak nem is nehéz dolog ez.

És nevetve bólintva feléje, továbbment.

A nagy esőndben, amely a teremben uralkodott, ő felségének e szavai mindenfelé elhallatszottak, s erre minden szem Hildegardra és Györgyre irányult, akik nagyon örültek annak a kintüti-tésnek, hogy a király megszólította őket, de az ártatlan inceselkedés miatt most kissé zavarodottan néztek egymásra. Némán állottak egymás mellett, s mind a ketten ugyancsak megkönnyebbültek, amikor a társaság kissé megélnélt és a tömeg ide-oda hullámzott. Ennek következtében elszakadtak egymástól és csak akkor találkoztak megint, amikor éjfélkor asztalhoz ültek. Szokás szerint kis asztaloknál ettek s Györgynek olyan asztal körül találnia, amelynél csak ismeretlenek ültek és így zavartalanul csevegthetett Hildegarddal. De még akkor is feléjük irányult szomszédaiknak a figyelme, néhány hölgy pedig a legfesztelebbül mulatott azokon a szavakon, amelyeket a király Hildegardnak mondott. Sőt egy szikár nő nagyon illetlenül mustrálgatta Hildegardot a lorgnettején és aztán meglehetősen hangosan ezt jegyezte meg:

— Igazán nem tudom, mi szépet talál ő felsége ezen a kisasszonyon.

Hildegard egészen elfogyatlan pillantást vetett arra a hölgyre és élénken felkacagott; aztán Györgyhez fordult:

Ki sem mondhatom, milyen boldoggá tettek azok a szavak, amelyeket a király önnek mondott, most már meg vagyok győződve arról, hogy egyszerre megkapja a társaságban és az ezredben azt a helyet, amelyért idáig hiába küzdött.

György a vállát vonogatta.

— Ne higye ezt, baronessz, attól tartok, hogy azok a kegyes szavak többet ártottak nekem, mint használtak, irigylik őket tőlem és különösen irigylik apámtól azt a dicséretet a király ajkairól. De azért mindez nem rontja az örömet, amit az apámnak juttattól elismerés szerzett nekem. Tegye meg nekem azt az örömet s igyék velem az egészségére.

— O, nagyon szívesen.

És a poharak élénken összecsuordultak.

— Önnek meg kellene ismernie az apámat — folytatta György kisvártatva — önnek tetszenék ő, a többieknek itt persze nem, ezek nem bocsátanak meg neki, hogy nem visel keményített manettát és nem köti meg maga a nyakendőjét. Önnek azonban tetszenék; talán megeshetik, hogy legközelebb, ha itt lesz, megismerkedhetik vele; irok majd neki, hogy hozza el a testvéremet, akinek már annyit írtam önrel, hogy már nagyon meg szeretne önnel ismerkedni.

Hildegard egészen zavart lett György e szavaira, tehát már haza is irt róla, talán azt is megvallotta már, hogy feleségül szeretné venni. Megint észbe jutott bátyja levele, mindent meg keil neki mondania, még mielőtt késő. Most tegye-e ezt meg? Senki sem figyelt a beszélgetésükre, de hogyan foglalja szavakba azt ami bántotta? Még mielőtt György megmondaná neki, mit érez irányában, csak nem szólhat hozzá így: ne gondolj rám, a családom miatt sohasem lehetek és nem is akarok a tied lenni. És ha minden bővebb magyarázat nélkül csak az otthoni nyomoruságról kezd beszélni, nem juthat-e neki akkor az az eszébe, hogy vagy az apjától, vagy tőle vár segítséget? Nem talált megoldást, s még valami foglalkoztatta most, György még sohasem beszélt neki a hugaról, ez nagyon meglepte s elfogyatottan mondotta:

— De a hadnagy ur, hát önnek hoga van, hiszen erről sohasem beszélt nekem.

György csodálkozva nézett rá:

— Nem mondtam önnek azt soha? Ezt ne vegye zokon tőlem, baronessz, mert ön irányában bizonyára semmi szándékoság sem volt ebben.

— És miért hallgat róla egyáltalában?

György egészen zavart lett, elpirult, akár csak valami gyermek:

— Magam sem tudom, baronessz, talán azért, mert arról, ami nekünk a legkedvesebb, legkevésbé beszélünk másoknak.

És különben is, ha néha-néha szükségét is érzem annak, hogy másokról beszéljek, kinek beszéljek? Az ezredben senki sem érdeklődik irántam, még kevésbé a családom iránt, s ha nem szóltatnak fel rá, csak nem beszélhetek. — És kisvártatva így folytatta: — És még egy okom van arra, hogy ne említsen Elzát.

— Mi az? — kérdezte most Hildegard, amikor György hirtelen elhallgatott,

— Nem tudom, baronessz, hogyan is mondjam el azt, amire gondolok, Nem szeretnék abba a gyanuba keveredni, hogy bajtársaimat gyanúsítom, s magamat sem akarom erényhőséket szerepeltetni, ami nem is vagyok, s huszonhét évemmel nem is lehetek. De hát hiszen önnek végre is megmondhatom: bajtársaim a kaszinóban olyan módon beszélnek a társaság fiatal hölgyeiről, hogy az gyakran egyenesen felháborít. Nem, nem háborít fel — igazította magát helyre, — csak mindig csodálkozom és azt kérdezem magamban: hát nincs ezeknek az uraknak nővérük, vagy nincs-e anyjuk révén a női nem iránt anyyi hódolat és esodolat, hogy ne huzzák egy kaptárára az összes nőket? Az én régi ezredemben ez egészen másképp volt; nem voltunk talán jobbak, de a kis város, azok a közeli vonatkozások, amelyekben az egyes családokkal éltünk, okozták, hogy kevésbé szabadon és könnyelműen itélünk a fiatal hölgyek felől. Emlékszem még egy esetre, amikor az egyik bajtársunk egyszer ebédnél valami nem illő megjegyzésre ragadtatta magát egy fiatal hölgy felől. A kutymosókat kiküldték s a legidősebb tiszt, egy öreg kapitány, úgy leherdta mindannyiunk előtt azt a fiatal hadnagyot, hogy a szemécskéje elállott.

— Ugy is illet — vetette közbe Hildegard.

— Bizonyára — hagyta helyben György

— annál jobban csodálkozom, hogy nálunk meg nincs így. Ha a fiatal hölgyek, akik pedig egy hadnagyban minden üdvösségnek a csuespontját látják gyakran, tudnák, vagy csak egyszer is hallhatnák, hogyan beszélnek ezek az urak társasosszejveletek után, vagy másnap ebédnél, a szégyen pirja szöknek az arcukba és a hadnagy ugyancsak nem volna többé az ideáljuk. Bizonyára vannak kivételek is, hála istennek, de a tiszték tulnyomó része itt is és más ezredekben is olyan, amilyennek mondtam, nekik a nő, akár a paripa, csak árucikk. Honnan van az, hogy éppen a hadnagyok előtt egy fiatal leány olyan keveset jelent, hogy minden tisztelet nélkül beszélnek róla? Sokat gondoltam én már ezen, talán a nevelésük ennek az oka. A legtöbben a katonaságnál nevelkednek fel, a családi életet nem ismerik, nővéreiket és azok barátnőit csak szabadságidőben látják s már mint kadétki hódításokon török a fejüket s minden egyes sikerük hozzájárul ahhoz, hogy a fiatal leányokat lekicsinyeljék. De talán e fiatal hölgyek is okai némileg ennek az állapotnak, az ő számukra a társaságban csak a hadnagy létezik, s a civil csak akkor számít, ha legalább is tartalékos tiszt. A hadnagy is csak hódítások után jár, és a győzelmét ugyancsak sokszor könnyítik meg. Magamról nem beszélhetek, hiszen én itt idegen vagyok, de elég gyakran hallom, hogyan beszélnek a tiszték fiatal hölgyekről, akik felkínálják magukat, akik nem is várják be, hogy kérjék tőlük a találkozót, hanem maguk kérnek engedelmet arra, hogy a tisztet fölkereshessék akár a saját lakásán is.

— De hadnagy ur — vetette közbe Hildegard — azt még sem teszik meg.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Telegráfrótok.

A telegráf drótfai közt
Nem suhan át lenge szél,
Mégis, amint hallgatózom,
Csodás, bűvös dalt mesél.

Zúgnak-búgnak fent a drótok
Szívig ható dalokat
És e bűgös vízsi lelkem,
Messze, messze csalogtat.

Olykor mintha kacagnának,
Máskor minden száluk sír.
Tán ahogy épp' suhan rajtuk
Az öröm- vagy bánathír.

Mennyi gyönyör s szomorúság,
Amely rajtuk szerteszáll.
Hogy is bírja továbbinnél
Az a néhány lenge szál!

Pillanat csak s tovasuhan
Egy-egy hí a szálakon,
S ki tudja, hogy mennyi szívét
Fölvitdi vagy gyászba von.

Hallgatom a bűvös zsongást,
Fogva tartja lelkemet.
Ah, e zsongás hány reményt szül
S hányat ismét eltemet!

Feleki Sándor

Nyári divat.

Budapest, május 28.

A körtekben egymásután nyílnak ki a színes, bársonyszirmu virágok, a legegészes mondhatatlanul édes ákácillat száll. Űde, virágzó már a nagy természet és e szép csoda önkéntelen hatással van mindenkire. A zárkózott, csalódott szíveket sajtáságos bűbáj fogja el és sebeik kis időre megszűnnek sajogni. A boldog, gondtalan lelkeknek pedig a tavasz minden esztendőben megterő kedves ajándéka ez.

A szép asszonyoknak és leányoknak is legkedvesebb évszaka ez, amelynek fogadására szinte lázas kedvvel készülnek. Soha annyi ruha nem készül, mint nyár elején, soha annyi lengébbnél lengébb szövetet el nem szabnak tündérpalástokká, mint ilyenkor. A nők egy nagy, döntő divatkampányra készülnek: versengésre a virulás mezébe öltözött természettel. Az eddigi hűvös napok lehetetlenné tették a kibontakozását. A műhelyekből egyenként hazaküldték már a szép, lenge ruhákat, de felvenni őket nem lehetett. Most, hogy nyáriasan meleg nap tűz le az aszfaltra, az utcák képe hirtelen és teljesen megváltozott. Mindenféle fehér ruhák, bluzok és kalapok jelennek meg az eddig viselt komorabb ruhák helyett és mindenféle virágok mosolyognak felénk.

A nyári ruhák divatja már teljesen kialakult. Ebből azt látjuk, hogy minden alakban a vászon, batizst és csipke fogja a divatot uralni. A fehér vászonruhák annyira divatosak, hogy ma alig van elegáns nő, aki a ruhatarában több ilyen ruhát ne őrizne. Mig eddig csaknem kizárólag csipkével készítették a vászonruhákat, most rendkívül stilszerű és izléses vászonhímzéseknek raknak rájuk.

A vászonruhák két fajtára oszlanak. Viselik őket délelőtti vásárlások, kirándulások és más ehhez hasonló alkalmakkor, amelyek szinte megkövetelik az egyszerűséget, és viselik őket látogatások, estélyek, hangversenyek és más ünnepek alkalmával, melyek épp oly követelést jelentenek az eleganciát. A vászonruhák ezidőszert hivatva vannak a selyemruhákét pótolni, sőt ennél elegánsabb jelleggel képviselnek.

Az egyszerű vászonruhák rövid aljjal, sima zubbonyval készülnek. Legfőbb diszük egy-egy elütőszíni tűzés vagy szövetsáv. A másik fajtának ezernyi a változata, leírni és határozott szabályokban feltüntetni szinte lehetetlen a divatjukat. Azért egyszerűen leírok néhányat a *Monaszerly és Kuzmik utóadainál* látott minta-

ruhák közül, amelyek telivér párisi, de fültélenül diskrét izléssel készültek. A legszebbek ezek:

Fehér vászonruha, melynek szövetjét vékony, barnás karikák tarkítják. Az aljon elől széles fehér vászonhímzés fut le egyenes sávban, míg kétoldalt kettős, letűzött ráucók keretezik. Fönt e ráncokon 10—12 nagy, fehér gyönyörgomb esillámlik. Az oldalakon és hátul széles en forme fodor van az aljon, míg fölötte körben futó, apró szegélyekbe van tűzve a szövet. A derékon elől szintén hímzés van gomb- és szegélydiszszel — a szoknya disze folytatódik benne. A derék többi szövetén szintén apró szegélyek futnak körül. Az alve hosszabban szegélyezett, élesen kiugró dudorral. Felfelé hímzés van a közepén, míg alul bő, tölcserforma a kézelője.

Fehér vászonruha. Az aljon széles, vágott fodor, melyet sajtáságos, hímzésforma díszíti a felső részhez. Vastag, kék szálakkal behúzott cérnakarikák ezek, tetszetős mintává csoportosítva. A szoknya felső része körülfutó szegélyektől díszes. A derék elől dudoros, a mellrészén hármás áttörések futnak le a kerek formában, míg a többi szövet apró szegélyekkel tűzött. Elöl két hímzésrözsza díszel, melyből sugárfarmában futnak szét a szegélyek a mellet. Az ujj vállrésze szegélyes, közébe egyenesen lefutó áttörésekkel és hímzésekkel. A dudor könyökben kerek, alul bő, tölcserforma kézelőkkel, melyeken többszörnyi aszurozás van.

Zöld vászonruha. Az alj fűt szegélyekbe tűzött, melyek alul elszabadulnak. A csipón hegyes, ékben széles, fehér vászonhímzés fut körül, melyhez nagy fekete öltésekkel egy dupla vászonseglyt öltöttek. A szegélyes bluzon is a tulajdon diszt látjuk, amely itt matrözgalérrá van szabva, míg a nyak kivágását négy-szögben köríti. Az ujjá alul dudoros, egészen szegélyes, kézelője bő és hímzett.

Fehér batizst-ruha sárga selyem-bélésessel. Diskrét és elegáns színhatásokat érhetünk el, ha a lenge batizstruhákat színes selyemmel béleljük. Az ideit divat ezt a módot sűrűn alkalmazza és a most említett ruha is így készült. Az egész négy hímzett kendőből készült, melyek közül kettő az aljon, kettő meg a derékon nyert alkalmazást. Az alj szegélyét hímzett, húzott fodor adja, mely fölé — elől egyenes betétől elválasztva — a két kendő borul tunikaformában. A csipón alul végződik ez a két kendő, hol kettős betét fut körül finom valenciennesből. A derékon gallérfarmában van a két kendő elrendezve, melynek hímzése szőlőmintát mutat. Az ujjá dudoros, alul kettős fodorra és sárga selyemdiszszel. Az őv is sárga selyemből készült.

A másik fehér batizstruha halványkék selyembélésessel készült. Az aljon két, kerek ívekben hímzett fodor, mely hátrafelé emelkedik. Ez a minta — simán — még kétszer ismétlődik az aljon, de csakis betét alakjában. A derék dudoros, fűt kerek, hímzett gallérral. Az ujjá is hímzett, dudoros és alul fodros kézelőben végződik. Hozzá ráncos öv halványkék selyemből.

A harmadik batizstruha fehér selymen készült. Alul egyenesen lefutó, apró szegélyekbe tűzött fodor, mely szegélyek lent elszabadulnak és könnyen megbillennek. A fodron valenciennes csipke. Az alj felső része egészen csikokban lerakott. Három sor valenciennes, három sor hímzett betét és ugyanannyi hímzett fodor. A csipón sima rész van, melyet sokszorosan, sűrűn egymás mellé tűzött szegélyek alkotnak. E rész folytatásaképpen a derék alsó része is apró szegélyekbe tűzött. Fölötte hegyes gallér alakjában kettős hímzésfodor libeg, mely az ujjra is ráborul. Az ujj könnyű, kettős dudorból áll, alul hosszú, dús fodorral. Az őv és az előrészen látható csokor fehér liberty-selyemből van.

s. b.

† Az orosz hadikinos. A háborúhoz tudvaleg három dolog kell; pénz, újra pénz és megint csak pénz. Hogy Oroszország

rendelkezik ezzel a három dologgal, bizonyítja az alábbi tudósítás, melyet egy angol újságíró közvetlen tapasztalásai alapján írt lapjának:

Az orosz császári bank kormányzójával mentem a bank földalati folyosóin keresztül-kasul, míg végre két hármás lakattal bezárt vasajtóhoz értünk. A szokásos gondos ővintézkedések után kinyílt előttünk a vasajtó és beléptünk Oroszország kincseskamrájába. Körülbelül negyven méter hosszú, tizenöt méter széles páncélszobában voltunk. A falak mellett nyolc láb magas keskeny szekrények állottak, melyeknek nemes tartalma kivullan a dróthálón keresztül. A terem végében zsákokban állott a vert arany. Mindegyikben 30.000 rubel. Hatszáz ilyen zsákot számláltam össze, 18.000.000 rubel tartalommal. A szekrényekben 12.000 darab aranyrudat van elhelyezve. Egynek-egynek 33 1/2 font a súlya, tehát 31.320 koronányi értéke van, az arany mostani ára szerint. Az összes aranyrudak tehát mintegy 380.000.000 korona értékét képviselnek. Hozzávé mind ehhez azt a rengeteg aranyat, amely nyers állapotban van ládákba téve a bank földalati helyiségeiben, az egész orosz aranykészletet 1.555.000.000 koronára becsültem. Ehhez azonban még azt a nagymennyiségű aranyat is hozzá kell vennünk, amely forgalomban van s amely Oroszország teljes aranykészletét 2.600.000.000 koronára egészíti ki. Ebből a rengeteg összegből azonban csak 484.000.000 koronát fordíthat Oroszország hadicélokra a nélkül, hogy pénzügyeiben zavar támadjon.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Babonás. A hosszú várakozás természetesen feszült lelkiállapotot teremt, de azért elcsüggedni nem muszáj. Megvan a várásnak a maga édes boldogsága, ha nem is olyan reális, mint maga a boldogság, amire vár. Higye el, sok vágy teljesülése hoz csalódást és nem is olyan csodálatos, hogy gyakran késleltetik a vágy valószínűsítését, mert félnek a valóság rideg lehelletétől. A dolog nem olyan nagyon tragikus, csak állhatatos türelem kell hozzá, majd megjön a boldogító esztendő. A jóslások pedig egy fityinetet sem érnek.

T. J. Fperjes. 1. A gyámhatóságnál kérje nagykorúságát. 2. Rendes perrel támadja meg. — **V. J. Törökzentmiklós.** A tárgyaláson a bizonyítékaikhoz csatolva mutassa fel az eredeti fuvarlevelet. — **Kamilla.** Orvos adhat csak tanácsot. — **Italmérés.** Korlátolt italméresi engedéllyel nem szabad vásárolni kimerítő. — **K. S.** A belügyminisztériumhoz terjesztendő fel. — **Hú előzetes.** 1. Proféta-utca 9.; 2. Csak terv ez. 3. A legtöbb föléárúsítás be van töltve. 4. A cimirodáknak megszerezhetők. — **G. A. Lektor.** 1. Szabad. 2. Nem elég. 3. A törvényhatóság (megye). 4. Tanácsos. — **Niger.** A pénzügyöröknek az 1887. évi 74.090. számú pénzügyminiszeri rendelet értelmében különös szigorral kell arra ügyelniük, hogy koresmákban külön engedély nélkül dohányneműek el ne árusítsanak. Az a körülmény, hogy a koresmárok a koresmaépületben lakó rokonánál dohánykészlet találatot, mindenesetre gyanus. Miután pedig koresmaengedélyt csak az kap, aki jövődéli kihágás miatt büntetve nem volt, annál fogva a koresmai jog megvonása ellen nem tehet semmit. A pénzügyör dohánycsempészett megakadályozására igénybe veheti a hatóságot (esendőzet is), de ha ez nem szükséges, mellőzheti a karhatalmat. — **Több előzetesnek.** Ipartestület alakításához az kell, hogy az illető községben legalább 100, képvisítéshez kötött ipart üző, önálló iparos lakja. Másodsor az, hogy ezeknek kétharmada kívánja is az ipartestület megalakítását. Megalakítható azonban 100 iparosnál kevesebbel is az ipartestület, ha az illetékes kereskedelmi és iparkamara azt helyénvalónak véli, megalakítható továbbá az ugyanazon I. fokú iparhatóság (járás) területén lévő több községre kiterjedő hatáskörrel is. A megalakítás iránt a szorgalmi rőszighoz kell fordulni. — **P. T. Késmárk.** A pénzügyigazgatóság engedélyez részfizetést. — **B. I. Budapest.** A nevezett bányatársaság titkári hivatalában megudhatja. — **Soh. A. Bécs.** Mindenesetre felebbézzék meg az adóhivatal határozatát. Kétséges azonban, hogy lesz-e eredménye. — **Sz. L. Szinóbanya.** A törvényátméleti intézkedései gondoskodnak a megfelelő foglalkoztatásukról. — **Sz. L. Kalocsa. A Budapesti Közlöny szerkesztősége:** Budapest, VI., Kerepesi-ut 54. szám. — **P. I. Fiume.** Nagyon sajnáljuk, de cégeket e helyütt nem ajánlhatunk. — **W. D. Budapest.** 1. A föld-

mives-iskolák célja a kisebb birtokok tulajdonosait birtokuk kezelésére megtanítani, továbbá nagyobb birtokokra felügyelőket és munkavezetőket kiképezni. Földmívelési iskolába írni, olvasni tudó, tizüket évet betöltött, egészséges ifjakat vesznek föl. A tanfolyam két éves. Tandíjat a növendékek nem fizetnek. 2. A gazdasági tanintézetek földbirtokosokat, gazdatisztekét s b. képzésnek elő pályájukra. A tanfolyam három éves. Rendes hallgatókat azt veszik föl, aki legalább hat középsikolát végzett. A tandíj az egyes intézetek szerint különböző. — **D. M. Mékényes.** B. K. Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 4. szám. — **M. O.** A Hartleben-féle kiadványok között, van ilyen szakmunka. Bármely könyvkereskedés révén megszerezhető a vonatkozó jegyzéket. Kertészeti munkákra nézve készséggel ad utbaigazítást a *Kert* című szaklap (Budapest, Rottenbiller-utca 33. szám.) — **B. J. Keszthely.** Tíz koronába kerül. — **Kaposvár.** Nagyon kedves. Köszöni. Megkapta. — **S. G. Jánosbáza.** A kereskedelmi törvény értelmében a megrendelő a megrendelésnek meg nem felelő árut az eladó rendelkezésére bocsátja, de nincs joga azt bérmentetlenül visszaküldeni. Ellenben az eladónak kötelessége a megrendelő őrizetében maradt áru elszállításáról gondoskodni. Ön tehát abban hibázott, hogy az árut visszaküldte, a helyett, hogy az eladót értesítette volna arról, hogy az árut, mivel meg nem felel, a rendelkezésére bocsátja s bevárta volna az eladó rendelkezését. — **Keszthelyi.** A Magyar Zeneértők Egyesülete: Budapest IV. Kecskeméti-utca 14. szám. — **A. Zs. Kunfalvi.** A hadseregbe és haditengerészetbe való belépéshez legalább 155 centiméter, a honvédségbe való belépéshez pedig legalább 153 centiméternyi testmagasság kívánatik meg. A katonai irodákban való szolgálathoz általános műveltség és jó írás szükséges. — **Theológus.** A megbízhatóság kérdésében igazán nem nyilatkozhatunk. — **Tapasztalatlan.** Tisztára hajlamtól és a fölmerülő üresedésektől függ, hogy milyen állást foglaljon el. Legcélszerűbb, ha kereskedelmi szaktanfolyamot és így pályáz valamely irodai alkalmazásra. A városi életben való rutin hiánya nem okvetlenül szükséges ahhoz, hogy egy irodai hivatal követelményeinek megfelelhessen.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, május 29.

I.

Az értéktőzsdék semmiféle említésreméltó eseményt nem vetettek felszínre. A nyári üzletlenség már szinte Európaszerte beállott, amit a közelgő ultimo-leszámítolások mutatnak leginkább, amennyiben kiderül, hogy kötések már hetek óta csak igen kisszámban fordultak elő. Nincs is semmi, ami ösztönzőleg vagy határozottan visszatartóan hatni képes volna. A szélső Keleten harcban álló két fél kölcsönműveletei csendesen végbementek, a mi beruházási kölcsönünk kéz alatt helyeződik el. A belföldi piacot egyfelől a hadügyi kiadások emelkedése azzal a reménnyel tölti el, hogy azok az iparra, a szükségessé váló járadékkiadások pedig a pénzintézetekre megtermékenyítőleg fognak hatni, másfelől azonban az a körülmény aggasztja, hogy a vetéskülátások egyre rosszabbodnak.

A multheti árfolyamváltozásról képet ad az a táblázat:

	Május 21.	Május 28.	Különb-ség
Magyar koronajáradék	97.45	97.15	- 0.30
Magyar hitelrészvény	752.—	746.50	- 5.50
Osztrák hitelrészvény	641.50	639.—	- 2.50
Osztrák-magyar államv.	637.—	633.50	- 3.50
Osztályorsorsjáték	1700.—	1750.—	+ 50.—
Kereskedelmi bank	2750.—	2748.—	- 2.—
Ganz és társa	3000.—	3075.—	+ 75.—
Rimamurányi vasmű	492.—	486.50	- 5.50
Közüti	578.—	573.50	- 4.50
Városi	333.25	329.50	- 3.75

II.

A gabonatózsdét a pünkösdi utáni esőzés ki nem elégítő volta s a nyomába lépett újabb aszárság tartja izgalomban. Az izgalmat fokozza az a tény, hogy ami eső volt, az is ke-

rülte az Alföld, a Bánság és a Bácska vidékét. Itt hol a rozsdá, hol a szárság folytán igen sokat szenvedtek a vetések, amelyek ez idő szerinti állása vizsgálatlan és tán reménytelen képet is nyújt. Nem csoda, ha ilyen viszonyok közt a tőzsdén a hausse teljes diadalt aratott. Lázasan izgatott hangulatban szorítják ki a kontremint minden pozíciójából, amely már csak abba veti reményét, hogy egy nemsokára bekövetkező eső még elég sokat tehet jövé, hiszen vetéseink még nem mentek tönkre, sőt egyes helyeken egészen jól állanak és az aratástól még egy hónap választ el bennünket. A malmok, józan politikát követve, elég nagy mennyiségben látják el magukat buzakészletekkel és e közben 45—50 filléres árfolyást is engedélyeznek. Mig a buza iránt oly rengeteg nagy érdeklődés mutatkozik, addig rozsbán az üzlet alig fejlődik, zab szinte változatlan és csak *tengeriben* volt e héten nagyobb forgalom.

A határidőpiacon nagyban folyik a játék. A spekuláció homlokterében az októberi buza áll, amelyben nap-nap után 2—3 százalékkal rugó forgalom mutatkozik. Az októberi buza irányzata abszolúte szilárd és a napi egyenlegek 40—45 filléres emelkedésekben bővelkednek.

Az üzleti hét eleje és vége közötti árfolyamkülönbséget a következő táblázat mutatja:

	Máj. 24.	Máj. 28.	Különb-ség
Buza októberre	8.73	9.18	+45 fl.
Rozs októberre	6.80	6.94	+14 .
Zab októberre	5.71	5.86	+15 .
Tengeri júliusra	5.23	5.34	+11 .
aug.-ra	5.32	5.45	+13 .

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A kedvezőtlen vetési hírek alapján a gabonatózsdén az irányzat rohamosan emelkedett, ezzel párhuzamosan a lisztárak is emelkedtek e hét folyamán. Mindazonáltal vevőink bizalmatlansággal viselkednek mai árak iránt s így nagyobb mérvű eladásokra nem került a sor. Az elszállítások nincsenek arányban a nagy készletekkel s malmaink átvételi felszólításai ugyszólván eredménytelenek. Az árak mult heti jegyzéseinkhez viszonyítva körülbelül 1 koronával emelkedtek.

Mai átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként, zsákosítól, Budapesten szállítva

Szám:	0	1	2	3	4
Ár kor.	14.50	14.—	13.40	12.80	12.40
	5	6	7	7½	8
	12.10	11.40	10.80	9.30	5.90
Finom korpa:	Goromba korpa:				
Ár: korona	4.40	4.50			
Dara:	AB	C			
	15.10	14.30			

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa jelentése a *Budapesti Napló* részére.) E héten az üzlet menete gyenge, az árak nem változtak. Jegyzéseink: 1 keresztes petroleum 44.50 korona. 3 keresztes petroleum 42.— korona. 2 keresztes petroleum 40.50 korona. Elsőrendű Standard-petroleum 40.50 K. Amerikai császárolaj otáni finomítás 64.— korona. Belföldi császárolaj 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett 20 százalék gőngysúly, az itteni vasúthoz szállítva értendő. Kékgalic I. vasmentes 59.— korona. Zöldgalic 8.— korona, carbolineum I. 14.— korona, carbolineum II. 13.— korona, Baku gépolaj (orosz) 20.— korona. Oliva gépolaj I. 76.— korona, Oliva gépolaj II. 64.— korona, Tovothe-gépkenes 64.— korona.

Szesszűzlet. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) Kontingens szesz állandóan szilárd, legjobban bizonyítja ezt az 1904 5-iki évben szállítandó szesznek az ára, mely 43—44 korona közt váltakozik, termelési állomáson átvéve. Az exkontingens szesz jegyzése olcsóbb külföldi szeszárakon csökkent és vidéki állomásokon 30—31 koronával kapható; a hamburgi szesz-jegyzés az utolsó napokban 25 márkáról 23½-re csökkent, ami arra enged következtetni, hogy Németországban a szeszhiány veszélye eltűnt. Mai jegyzéseink nyersszeszért finomított részére: 46½—47.—, finomított szeszért nagyban: 150½—151, kicsiben: 152—153; denaturált szeszért nagyban: 40—40½, kicsiben: 41—42 10.000 1/0-ként, hordó nélkül, Budapesten.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hetivásáron szénában és szalmában csekély behozatal s jó kereslet volt. Elada-

tott: Középmínőségű, jobb és elsőrendű széna 2.40—3.25, muhar 3.30, alomszalma 1.30, zsupszalma 1.60, szécska 2.— per 50 kiló fuvaronként, házhoz szállítva. Préselt széna 2.40—2.80, préselt szalma 1.20—1.40 50 kiló, a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 5.50—5.60, tengeri 5.50, rozs 6.60, árpa 6.— korona.

VIZSGÁLATI AJÁNDÉKUL

Iskolai könyvtárak számára a legolcsóbb, legjobb és legalkalmasabb

Filléres Könyvtár.

Magyar fiuk, magyar leányok számára.

Szerkeszti: PÓSA LAJOS.

Elbeszélések, regék, történelmi elbeszélések, versek, szindarabok és utelírások gyűjteménye.

Egy-egy kötet ára színes borítékú bekötésben 50 fillér.

Most jelent meg:

- 200. **Egri György. Jókai Mór élete.** ... —50
- 199. **Király Gy.** Robinzonok a Kárpátok között ... —50
- 198. **Sebők Zs.** Falusi cica a városban. Képekkel ... —50
- 197. **Gegus Ida.** Tündérmesék III. gyűjt. ... —50
- 196. **Perényi Lajos.** A hazáért. Hazafias elbeszélések. Képpel ... —50
- 195. **Gárdonyi G.** Bolond Istók. Képekkel ... —50
- 194. — Tihanyi Pista. Képekkel ... —50
- 193. **Benedek Elek.** Elek apó meséi. II. gyűjtemény ... —50
- 192. **Gárdonyi Géza.** Mindentudó Gergely bácsi második könyve. Képekkel ... —50
- 191. **Móra J.** Katóka könyve. Mesék, versek képekkel ... —50
- 189—190. **Lőrinczy György.** A bizófalvi harang szava. Elbeszélések. Képekkel ... 1.—
- 188. **Lampérth Géza.** Elmúlt időkől. Történelmi rajzok. Második gyűjtemény ... —50
- 185—187. **Tábori R.** Görbe hegyek országa. Képekkel ... 1.50
- 184. **Király Gy.** A dévényi fazekas. Képpel ... —50
- 183. **Garády Viktor.** Kerek erdő. Történetek, képek az állatvilágból II. gyűjt. Képekkel ... —50
- 182. **Sebők Zs.** Cicáról — nyulról. Képekkel ... —50
- 181. — A hős nyulaeska. Képpel ... —50
- 180. — A gyöngyhuszár. Képekkel ... —50
- 179. — Cserebogár urfi a tengeren. Képekkel ... —50
- 177—178. **Sas Ede.** Kurucok esillaga. Történelmi elbeszélések képekkel ... 1.—
- 176. **Király Gyula.** Két vándor. Elbeszélések képekkel ... —50

Minden kötet külön is kapható.

Megrendelésnél minden címért 51 allér (4 fillér portóra való) küldendő be, hogy aztán bérmentve küldjük meg a rendelt köteteket. Husz kötetért 10 korona küldendő be. A Filléres könyvtár teljes jegyzékét kívánatra mindenkinek megküldjük.

Singer és Wolfner könyvkiadó-hivatala = BUDAPEST, VI, ker., Andrassy-út 10. sz.

KIAKAR

szép formájú és tartós cipő, bámulatos olcsó árral venni. Az csak forduljon bizalommal hozzám. Minden cipőből Agi-kenőcsöt és 1 évi jóállást adok.

Férfi-cipő: Borjúbőr ams vagy botlós 2.— Vix, borjú fűző, elegáns ... 3.20

Lak, sevrő box fűző ... 4.—
Bárga, fűző vagy cugos ... 4.—
Fűző cipő szegés, ougal ... 1.50
Kézi-cipő: Zsugo cugos vagy fűző 2.— gombos ... 3.50
Sevrő lak, box fűző ... 3.50
Lak, szürke spangli ... 1.50
Bárga, szürke vagy drap fűző ... 3.20
Gyermekeknek jó választékban. Kérje nagy árjegyzékemet ingyen és bérmentve, amely több 100 ábrát tartalmaz. Nem tartozik áru kiküldéséért vagy a pénzt visszaszámom.

AGULÁR DAVID BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 6/a

